

EKSTERNT NOTAT Sygeplejersker beskæftiget i og uden for sygeplejefaget 2002-2016

- 9 ud af 10 sygeplejersker er beskæftiget inden for sygeplejefaget. Andelen der er beskæftiget uden for faget er steget marginalt i perioden 2002-2016.
- Der er mindre regionale forskelle mellem andelen af sygeplejersker, der arbejder inden for faget. 85 % arbejder inden for sygeplejefaget i Region Hovedstaden, mens andelen er 92 % i region Midtjylland, Nordjylland og Syddanmark
- Der er indikationer på at de sygeplejersker, der videreuddanner sig, hyppigere arbejder uden for sygeplejefaget end de sygeplejersker, der ikke har en videreuddannelse.
- Sygeplejerskerne starter typisk karrieren på hospitalerne, men flere forlader denne branche til fordel for andre brancher jo ældre de bliver.

9 ud af 10 Sygeplejersker arbejder inden for sygeplejefaget

9 ud af 10 sygeplejersker er beskæftiget inden for sygeplejefaget. Dette fremgår af tabel 1. I perioden 2002-2016 er andelen af beskæftigede sygeplejersker inden for sygeplejens primære fagområder næsten uændret fra 91 % i 2002 til 90 % i 2016¹. Ser man kun på hospitalerne, er andelen af beskæftigede sygeplejersker ligeledes næsten uændret fra 59 % i 2002 til 58 % i 2016. Øvrige dele af sundhedsvæsenet og andre primære brancher inden for sygeplejefaget udgør tilsammen godt 30 % af alle beskæftigede i 2016. Disse brancher er eksempelvis plejehjem, lægeklinikker mv.

Endelig viser tabellen, at knap hver tiende beskæftiget sygeplejerske arbejder uden for sygeplejefaget i 2016, hvilket er en lille stigning på 1 procentpoint siden 2002.

Tabel 1. Beskæftigede autoriserede sygeplejerskers branchetilhør, 2002, 2015, 2016

	2002		2015		2016	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Inden for fagets primære fagområde, heraf	52.648	91%	60.686	90%	61.524	90%
... hospitaler	33.983	59%	39.591	58%	39.626	58%
... øvrige sundhedsvæsen	17.151	30%	18.456	27%	18.892	27%
... andre primære brancher	1.514	3%	2.639	4%	3.006	4%
Uden for faget primære fagområde, heraf	5.065	9%	7.107	10%	7.212	10%
... beslægtede brancher ¹	1.612	3%	2.800	4%	2.833	4%
... andre brancher ² inkl. ukendte	3.577	6%	4.307	6%	4.379	6%
I alt	57.837	100%	67.793	100%	68.736	100%

Anm: Beskæftigede omfatter alle beskæftigede inklusiv beskæftigede på barselsorlov eller på sygedagpenge. Der er tale om befolkningen pr 1. januar med arbejdsmarkedsoplysninger november året før.

¹ I 2016 var de hyppigste brancher under kategorien "beslægtede brancher": *Generelle offentlige tjenester, Engroshandel med medicinalvarer og sygeplejeartikler, Engroshandel med læge- og hospitalsartikler*. ² I 2016 var de hyppigste brancher under kategorien "andre brancher": *Tekniske skoler og fagskoler, Videregående uddannelser ikke på universitetsniveau, Andre sociale foranstaltninger uden institutionsophold*. Note. Se bilag for udviklingen af sygeplejersker beskæftigede i sygeplejefaget 2002-2016.

Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

¹ Revidering af RAS i 2014 med tilbagevirkende kraft (RAS2009-2014), som betød databrud på op til 130 sygeplejersker på landsplan fra 2008 til 2009. Dette vurderes ikke at ændre det overordnede billede. Databrud for 2009-2016 i talmateriale, der betyder afvigelser på ca. 20 sygeplejersker i forhold til tidligere udgivne tal, hvor 2015-tallet for alle beskæftigede var på 67.815.

Regionale forskelle i andele af autoriserede sygeplejersker beskæftiget inden for faget

Mens 85 % af autoriserede beskæftigede sygeplejersker arbejder inden for sygeplejefaget i 2016 i region Hovedstaden, er den tilsvarende andel på 92 % i Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Nordjylland jf. tabel 2.

Det bemærkes, at der er regionale forskelle i både udbuddet af sygeplejersker (fx alder, køn), men også forskelle på efterspørgselsiden dvs. hvilke typer af jobs, som kan have interesse for sygeplejersker, faktorer som kan tænkes at have betydning for om en sygeplejerske er beskæftiget inden for eller uden for sygeplejefaget i de enkelte regioner. Tolkningen af tallene i tabellen skal derfor også tage højde for de lokale forskelle.

Tabel 2. Fagtilknytning fordelt på arbejdsstedsregion, 2016

	Hovedstaden		Sjælland		Syddanmark		Midtjylland		Nordjylland	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Indenfor fagets primære fagområde, heraf	19.561	85%	7.823	90%	13.093	92%	14.611	92%	6.429	92%
... hospitaler	12.845	56%	4.862	56%	8.534	60%	9.426	59%	3.959	57%
... sundhedsvæsen	5.914	26%	2.440	28%	3.913	27%	4.525	28%	2.093	30%
... andre primære brancher	802	4%	521	6%	646	5%	660	4%	377	5%
Udenfor faget primære fagområde, heraf	3.338	15%	830	10%	1.159	8%	1.331	8%	550	8%
... beslægtede brancher ¹	1.596	7%	284	3%	337	2%	423	3%	192	3%
... andre brancher ¹	1.742	8%	546	6%	822	6%	908	6%	358	5%
I alt	22.899	100%	8.653	100%	14.252	100%	15.942	100%	6.979	100%

* Ekskl. gruppen af sygeplejersker uoplyst eller ukendt branchetilhør. Anm.: Samme anmærkning som tabel 1. 11 Sygeplejersker med ukendt arbejdsstedskommune er ikke medtaget i denne tabel.

Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Sammenhæng mellem videreuddannelse og fagtilknytning

62 % af de autoriserede sygeplejersker uden en formel videreuddannelse² arbejder på hospitalerne se tabel 3. Blandt de sygeplejersker, der har en videreuddannelse - enten inden for eller uden for sundhedsområdet - gælder det ca. 35 %. De videreuddannede sygeplejersker er altså i langt mindre grad beskæftiget på hospitalerne.

Der er dog stor forskel på i hvilke brancher de videreuddannede sygeplejersker i stedet er beskæftiget. 53 % blandt sygeplejersker med videreuddannelser inden for sundhedsområdet er ansat i enten *sundhedsvæsenet* eller *andre primære brancher* mod 33 % blandt de sygeplejersker, der har en videreuddannelse uden for sundhedsområdet.

For sygeplejersker med en videreuddannelse uden for sundhedsområdet, er 32 % beskæftiget uden for sygeplejefaget, mens det tilsvarende kun gælder for 9 % blandt de sygeplejersker, der ikke har en videreuddannelse og 14 % for sygeplejersker med videreuddannelse inden for sundhedsområdet.

² Der ses på sygeplejerskernes højst fuldførte uddannelse. Der kan derfor godt være personer, som kan have fuldført en langvideregående uddannelse før sygeplejeuddannelse. Det vurderes dog kun at gælde få personer i tabellen. Der er ikke en central registrering af sygeplejersker, der fuldfører en specialuddannelse, hvorfor gruppen af videreuddannede sygeplejersker omfatter ikke sygeplejersker med specialuddannelser.

Typen af sygeplejerskernes videreuddannelser har altså en betydning for både hvor de er beskæftiget henne inden for de primære brancher, og for om sygeplejerskerne arbejder inden for sygeplejefaget eller ej.

Tabel 3. Fagtilknytning fordelt på højest fuldførte uddannelse, 2016

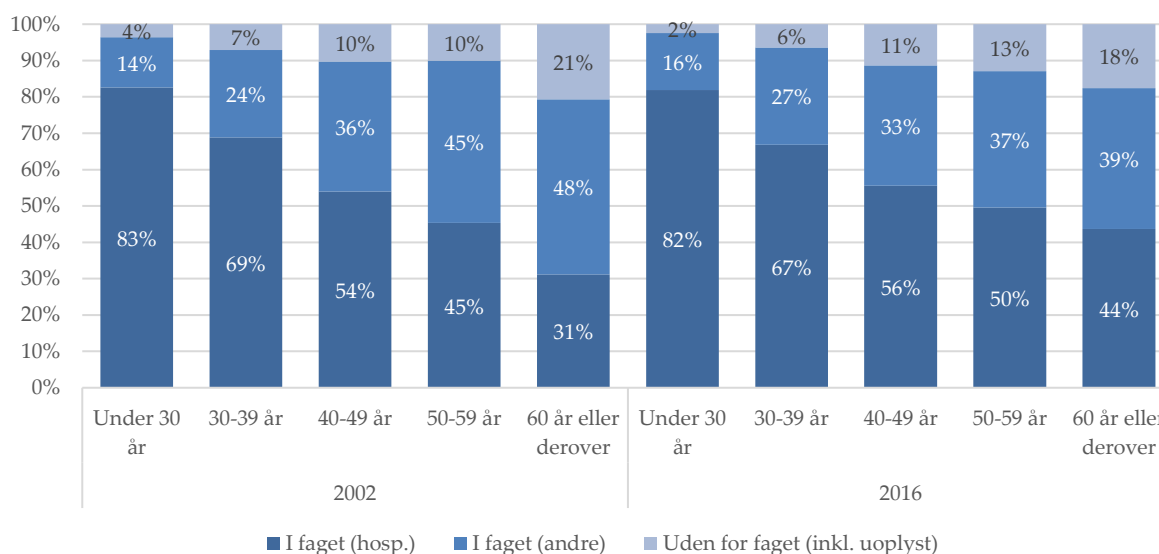
	Højest fuldførte uddannelse						I alt
	Prof.bach. i sygepleje		Videreuddannelse inden for sundhedsområde		Videreuddannelse uden for sundhedsområde		
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Indenfor fagets primære fagområde, heraf	53.540	91%	5.302	86%	2.682	68%	61.524
... hospitaler	36.173	62%	2.072	34%	1.381	35%	39.626
... sundhedsvæsen	15.676	27%	2.502	41%	714	18%	18.892
... andre primære brancher	1.691	3%	728	12%	587	15%	3.006
Udenfor faget primære fagområde, heraf	5.120	9%	832	14%	1.260	32%	7.212
... beslægtede brancher ¹	1.822	3%	414	7%	597	15%	2.833
... andre brancher ²	3.298	6%	418	7%	663	17%	4.379
I alt	58.660	100%	6.134	100%	3.942	100%	68.736

* Ekskl. gruppen af sygeplejersker med uoplyst eller ukendt branchetilhør. Anm.: Samme anmærkninger som under tabel 1.
Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Sygeplejersker forlader sygeplejefaget jo ældre de bliver

Sygeplejerskernes arbejdsliv starter typisk på et hospital. Således er 82 % af alle sygeplejersker under 30 år beskæftiget på hospitalerne i 2016, mens kun 2 % i aldersgruppen er beskæftiget uden for sygeplejefaget. Denne andel har været næsten uændret siden 2002. Med tiden finder flere sygeplejerskerne dog beskæftigelse uden for hospitalssektoren og længere væk fra sygeplejefaget. Således arbejder kun hver anden sygeplejerske i alderen 50-59 år på hospitalerne. Dette betyder også, at hospitalsansatte sygeplejersker er betydeligt yngre end sygeplejersker ansat i andre brancher.

Figur 1. Beskæftigede sygeplejerskers branchetilhør fordelt på branche og alder, 2002 og 2016

Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Metodeboks. Definition af branchegruppering

Primære brancher
Primære brancher omfatter sygeplejersker, der arbejder inden for det primære fagområde, der direkte kan henføres til deres funktionsområde; at udføre sygepleje, at lede og koordinere sygepleje, at formidle sygepleje og at udvikle sygepleje. Med andre ord omfatter primær beskæftigelse sygepleje, administration, undervisning og forskning, hvilket finder sted på hospitaler, i det kommunale sundhedsvæsen, på uddannelsesinstitutioner, universiteter m.v. Den primære beskæftigelse inddeles i tre undergrupper: <i>hospitaler</i> , <i>sundhedsvæsen</i> og <i>øvrige primære brancher</i> . Øvrige primære brancher dækker fx hjemmehjælp, plejehjem og døgninstitutioner.
Beslægtede brancher
Beslægtede brancher omfatter sygeplejersker, der arbejder med sundhedsrelaterede organisationer, institutioner eller virksomheder, hvor det ikke er en forudsætning at være sygeplejerskeuddannet, men hvor sygeplejersker kan bidrage med deres faglighed.
Andre brancher
Andre brancher omfatter sygeplejersker, der arbejder helt uden for sygeplejerskernes fagområde som i f.eks. detailhandel, landbrug eller industri uden relation til sygepleje og/eller sundhedsvæsenet.

Bilag

Tabel B1. Beskæftigede autoriserede sygeplejerskers branchetilhør. 2002 – 2016 (antal)

	2002	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Inden for faget	52.648	55.170	56.341	57.565	57.985	58.353	59.016	59.787	60.686	61.524
Hospitaler	33.983	36.441	36.845	38.406	38.636	38.489	38.781	39.331	39.591	39.626
Sundhedsvæsen	17.151	17.184	17.595	17.140	17.145	17.705	18.016	18.072	18.456	18.892
Andre primære brancher	1.514	1.545	1.901	2.019	2.204	2.159	2.219	2.384	2.639	3.006
Uden for faget	5.189	6.354	6.585	6.530	6.525	6.669	6.679	6.897	7.107	7.212
Beslægtede	1.612	2.605	2.447	2.537	2.638	2.589	2.637	2.763	2.800	2.833
Andre brancher	3.577	3.749	4.138	3.993	3.887	4.080	4.042	4.134	4.307	4.379
I alt	57.837	61.524	62.926	64.095	64.510	65.022	65.695	66.684	67.793	68.736

Anm.: Samme anmærkninger som tabel 1, databrud i RAS i 2003 og 2009

Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS

Tabel B2. Beskæftigede autoriserede sygeplejerskers branchetilhør. 2002 – 2016 (andel)

	2002	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Inden for faget	91%	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Hospitaler	59%	59%	59%	60%	60%	59%	59%	59%	58%	58%
Sundhedsvæsen	30%	28%	28%	27%	27%	27%	27%	27%	27%	27%
Andre primære brancher	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%
Uden for faget	9%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
Beslægtede	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Andre brancher	6%	6%	7%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%
I alt	91%	100%	89%	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%

Anm.: Samme anmærkninger som tabel 1, databrud i RAS i 2003 og 2009

Kilde: Særkørsel på Danmarks Statistik, autorisations-, uddannelses-, elev- og kvalifikationsregisteret og RAS